

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja ziņnesis

2013 FEBRUĀRIS

9. februārī saruna par Rīgas pili un Latvijas Nacionālo vēstures muzeju

Sākot no plkst. 12 interesentiem LNVM direktora Arņa Radiņa vadībā iespēja ekspozīcijā apskatīt liecības par pils vēsturi un piedalīties sarunā par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja darbību Rīgas pilī. *Attēlā: Pils laukums ap 1890.gadu. LNVM krājums.*

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES
MUZEJS (LNVM),
Pils laukums 3 (Rīgas pilī, 3. stāvā);
tālrunis: 67221357.
Ekspozīciju darba laiks:
pirmdien – slēgts;
otrdien – svētdien no 10.00 - 17.00.
www.lnvm.lv

LNVM nodaļa „DAUDERI”,
Sarkandaugavas iela 30, Rīga,
LV- 1005; tālrunis: 67392229.
Ekspozīciju darba laiks:
pirmdien, otrdien – slēgts;
trešdien - svētdien no 11.00 -17.00.
www.lnvm.lv

LNVM nodaļa ĀRAIŠU
ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS
Āraiši, Amatas novads LV 4140;
tālrunis: 64107080; 26567912.
Ekspozīciju darba laiks:
no 1. novembra pirmdien,
otrdien - slēgts;
trešdien - svētdien no 10.00 līdz 16.00.
Līdz 1.novembrim:
pirmdien - svētdien no 09.00 līdz 19.00.
www.lnvm.lv

Izstādes

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, Pils laukumā 3,
Rīgas pils 3. stāvā:

laiks: no 8. februāra līdz 10. martam

- Tautas lietišķās mākslas studiju „Auseklis”, „Cēre”, „Cilnis”, „Gundega”, „Rīdze” un „Vasa” 40 gadu jubilejas izstāde „Aijā, manu lielu pūru”.

pastāvīgās izstādes

- „Sakrālā māksla”, „Muzeja skolas klase”, „Nauda Latvijā gadsimtu ritumā”.

vieta: LNVM nodaļa „DAUDERI”

pastāvīgās izstādes

- „Divas dienas Kārļa Ulmaņa dzīvē”, „Gaida Graudiņa kolekcija”, „Dauderu” vēsture”.

LNVM izstādes ārpus muzeja

Izstāde „Latvijas nacionālajai valūtai un Latvijas Bankai – 90”.

vieta: Latvijas Republikas Saeimas bibliotēka | laiks: līdz 2013.gada maijam.

Pasākumi

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, Pils laukumā 3,
Rīgas pils 3. stāvā

laiks: 9. februāris plkst. 12.00

- Ģimenes diena. Tematisks pasākums bērniem
„Kā dzīvoja senie ļaudis”.

Nodarbības laikā mazie muzeja apmeklētāji uzzinās, kā cilvēki dzīvoja pirms daudziem gadu tūkstošiem – akmens, bronzas un dzelzs laikmetā. Ieskatu Latvijas senvēsturē varēs gūt gan klausoties gida stāstījumu, gan iepazīstoties ar darbarīkiem, ieročiem, rotaslietām muzeja vitrīnās, gan darbojoties praktiski - veidojot laika līniju un meklējot atbildes uz jautājumiem darba lapās.

Ģimenes biļetes cena neatkarīgi no tās locekļu skaita - Ls 2,50.

Attēlā: Latgaļu sievietes tērps un rotas.

Rekonstrukcija pēc atradumiem arheoloģiskajos izrakumos Kārļu Ainavās (12.gs.).

Fotogrāfs Roberts Kaniņš. LNVM ekspozīcija.

Pasākumi

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, Pils laukumā 3,
Rīgas pils 3. stāvā

laiks: 9. februāris plkst. 12.00

- Tālākizglītības cikla pieaugušajiem „Sestdienas tikšanās pilī” nodarbība „Rīgas pils un Latvijas Nacionālais vēstures muzejs”.

Vēstures interesentiem LNVM direktora Arņa Radiņa vadībā būs iespēja ekspozīcijā apskatīt liecības par Rīgas pils vēsturi un noklausīties lekciju par gandrīz 500 gadus seno arhitektūras pieminekli dažādos gadsimtos.

Muzeja vadītājs arī stāstīs par Latvijas Nacionālā vēstures muzeja darbību Rīgas pilī kopš 1920. gada, kas turpinājās visu padomju periodu un pēc valsts neatkarības atgūšanas; un par muzeja šodienu un nākotnes iecerēm jau

pēc Rīgas pils rekonstrukcijas pabeigšanas 2018.gadā.

Ieejas biļetes cena: pieaugušajiem Ls 2, pensionāriem un studentiem Ls 1, skolēniem Ls 0,50. Derīga Ģimenes biļete.

Attēlos: augšā - Rīgas pils 17. gs. vidus. J. K. Broces zīmējuma fragments. LNVM krājums; lejā - J. L. Radeckis. Pils laukums. Ap 1840. gadu. LNVM krājums.

Bezmaksas apmeklējums

Katra mēneša pēdējā sestdienā ieeja Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā par brīvu.
Bezmaksas diena februārī – 23. februāris.

Tautas daiļamata meistarību darbu izstāde

Tautas lietišķās mākslas studijas „Auseklis”, „Cēre”, „Cilnis”, „Gundega”, „Rīdze” un „Vasa” savas pastāvēšanas 40 gadu jubileju atzīmē ar kopīgu izstādi „Aijā, manu lielu pūru” Latvijas Nacionālā vēstures muzeja telpās, kur tautas māksla eksponēta jau kopš 20.gs. 30.gadiem.

No 8. februāra līdz 10. martam divās muzeja izstāžu zālēs varēs iepazīt plašu lietišķās mākslas darinājumu klāstu, kurā atspoguļosies gan studijas meistarību augstā profesionalitāte, gan to spējas un entuziasms latviešu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā.

Studiju „Auseklis” un „Cilnis” pamatdarbība ir metāla dekoratīvo priekšmetu un rotu izgatavošana. Studijas „Gundega” dalībnieki apgūst gan aušanas mākslu, gan zīda apgleznošanu un batikū. Savukārt studijas „Rīdze” dalībnieki ir lieliski rokdarbu, senās aušanas tehnikas un paņēmienu meistari, kas saviem darbiem iedvesmu gūst, pētot Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājumu. Studijā „Cēre” var iemācīties visas populārākās rokdarbu tehnikas – adīšanu, tamborēšanu, mezglošanu, izšūšanu, pārlošanu u. c. Studijā „Vasa” izcilas meistarību vadībā var apgūt interesanto un noderīgo pišanas (grozi, šķīvji, mēbeles, interjera priekšmeti) mākslu.

www.ritums.lv

Ģimenes dienas nodarbību programma 2013. gadam

Tematiskie pasākumi bērniem Rīgas pils 3. stāvā notiks no janvāra līdz maijam un no septembra līdz decembrim katra mēneša otrajā sestdienā plkst. 12.00 (18. maijā saistībā ar Muzeju dienu pasākums mēneša trešajā sestdienā).

LNVM Ģimenes dienu programma

9. februāris – Kā dzīvoja senie ļaudis? / **9. marts** – Bruņinieki Rīgas pilī.

13. aprīlis – Ceļojums laikā. / **18. maijs** – 100 Latvijas vēstures relikvijas!

14. septembris – Senajā lauku skolā. / **12. oktobris** – Rudens zemnieku sētā pirms 100 gadiem.

9. novembris – Mana Latvija. / **14. decembris** – Mācīsimies Ziemassvētku dzejolīti muzejā jeb Mazās Māras ziemas stāsts.

Par ģimeni šo pasākumu kontekstā muzejs uzskata pirmskolas un jaunāko klašu bērnus (6-11 gadu vecumā), kurus muzeja apmeklējuma laikā pavada pieaugušie (vecāki, radnieki, draugi). Ģimenes biļetes cena neatkarīgi no ģimenes locekļu skaita - 2,50 Ls.

Bērnu vecāki šajā laikā aicināti izmantot iespēju iepazīt kādu muzeja izstādi vai ekspozīciju gida pavadībā tālākizglītības cikla pieaugušajiem ietvaros. Derīga Ģimenes dienas biļete.

Tālākizglītības cikls pieaugušajiem „Sestdienas tikšanās pilī”

Reizi mēnesī sestdienās plkst. 12.00 ar interesentiem tiksies muzeja speciālisti, piedāvājot lekciju par kādu Latvijas vēstures periodu, notikumu, personību vai ekskursiju kādā no muzeja ekspozīcijām.

Pasākums iecerēts paralēli Ģimenes dienas nodarbībām, un to aicināti izmantot arī bērnu vecāki vai pavadoņi.

Ieejas biļetes cena izstādē: pieaugušajiem Ls 2, pensionāriem un studentiem Ls 1, skolēniem Ls 0,50. Derīga Ģimenes biļete.

Cikla programma 2013. gadam

9. februāris. Latvijas Nacionālais vēstures muzejs vakar, šodien, rīt”. Vada LNVM direktors Arnis Radiņš.

9. marts. „Pasaule ir tāda, kādu spējam to redzēt”. Kokgriezējam Valteram Hirtem - 100. Vada LNVM Etnogrāfijas nodaļas vadītāja Ilze Ziņģīte.

13. aprīlis. Ekskursija izstādē „100 Latvijas vēstures relikvijas”, tikšanās ar arheologiem – LNVM Arheoloģijas departamenta vadītāju Jāni Cigli un arheoģi, seno tekstiliju pētnieci Iritu Žeieri.

18. maijs. Ekskursija izstādē „100 Latvijas vēstures relikvijas”, tikšanās ar etnogrāfiem. Vada LNVM Etnogrāfijas nodaļas vadītāja Ilze Ziņģīte.

14. septembris. Ekskursija izstādē „100 Latvijas vēstures relikvijas”, tikšanās ar etnogrāfiem (Pieminekļu valdes materiāli). Vada LNVM Etnogrāfijas nodaļas etnogrāfe Sanita Stinkule.

12. oktobris. Ekskursija izstādē „100 Latvijas vēstures relikvijas”, tikšanās ar numismātikas un faleristikas speciālistēm. Vada LNVM Vēstures departamenta speciālistes Laima Grīnberga un Anda Ozoliņa.

9. novembris. Ekskursija izstādē „100 Latvijas vēstures relikvijas”, tikšanās ar LNVM Vēstures departamenta speciālistiem Aiju Jansoni, Intu Robežnieci, Tomu Ķikutu.

14. decembris. Ekskursija izstādē „100 Latvijas vēstures relikvijas”. Vada LNVM direktora vietniece krājuma darbā Anita Meinarte.

Attēlos: Pūcessakta un Lielvārdes josta no LNVM krājuma. Pa labi – plakāta sagatave LNVM izstādei „100 Latvijas vēstures relikvijas”. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.

Zinātniska rakstura tikšanās arheoloģijas interesentiem

1.februārī plkst. 15.00 Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā notiks Latvijas Arheologu biedrības pasākums, kur referātus par līdz šim mazāk aplūkotām tēmām lasīs Tallinas Tehnoloģiju Universitātes Ģeoloģijas institūta doktoranti Ieva Grudzinska un Normunds Stivriņš.

I.Grudzinska iepazīstinās ar kramaļģu (diatomeju) analīzes izmantošanu paleovides rekonstrukcijās un keramikas pētījumos, N. Stivriņš stāstīs par sēnēm, zaļāļģēm-zilaļģēm un citiem neputekšņiem kā papildu informācijas avotu par vides apstākļiem un cilvēku aktivitātēm.

Diatomeju analīze arheoloģijā citviet pasaulē pastāv jau ilgāk kā 60 gadu. Tāpat kā putekšņus un augu makroatliekas, arī diatomejas analizē, lai varētu raksturot vides apstākļus laika griezumā. Vides raksturojums ir visbiežāk sastopamais rezultāts, bet diatomeju vāciņus iespējams atrast arī keramikas lauskās un senajos būvniecības materiālos. Analizējot šos materiālus, var uzzināt, vai materiāls ir vietējas izcelsmes vai ievests. Tāpat pēc atrastajām diatomejām paraugos no bijušajiem pilsētu aizsarggrāvjiem vai viduslaiku zivju dīķiem var noteikt, kāda bijusi cilvēku ietekme uz ūdens vides kvalitāti tuvējā apkārtnē: vai ūdens bijis piesārņots un kas šo piesārņojumu būtu varējis izraisīt. Ieva Grudzinska, Tallinas Tehnoloģiju Universitātes Ģeoloģijas institūta doktorantūras studente, dalīsies zināšanās par dažādiem pētījumiem, kas veikti pasaulē saistībā ar diatomeju analīzes pielietošanu arheoloģijā.

Sporu-putekšņu metodes lietderība arheoloģijas kontekstā Latvijā jau ir zināma, bet kādus vēl datus un informāciju iespējams iegūt un izmantot, lai raksturotu vides apstākļus un cilvēku darbību? Tiks diskutēts par tā saucamajiem "neputekšņiem" un to izmantošanas iespējām paleoekoloģijā un arheoloģijā. Ar "neputekšņiem" saprot visus pārējos mikroskopiskos objektus, kas nav putekšņi (aļģes, sēnes, mikro ogles un citi).

TTU Ģeoloģijas institūta doktorantūras studenta Normunda Stivriņa prezentācijā ar piemēriem tiks demonstrēts, kā daļu no neputekšņiem iespējams pielietot pētījumos un kāda veida informāciju tie spēj sniegt. Tiks aplūkoti pirmie rezultāti par neputekšņu pētījumu Āraišu ezerā.

Baiba Vaska ieguvusi mākslas doktores grādu

Šā gada 18. janvārī LNVM Uzskaites nodaļas krājumu glabātāja Baiba Vaska Latvijas Mākslas akadēmijas doktorantūrā aizstāvēja promocijas darbu

„Ornamentētās metāla rotaslietas Latvijas teritorijā no romiešu dzelzs laikmeta līdz renesansei”.

Darba vadītāja - Dr. art. Elita Grosmane (Latvijas Mākslas akadēmija), recenzenti - Dr. habil. art. prof. Ojārs Spārītis (LMA); Dr. of humanities prof. Adomas Butrimas (Viļņas Mākslas akadēmija);

Dr.hist. asoc. prof. Armands Vijups (Latvijas Universitāte).

Latvijas teritorijā arheoloģiskajos izrakumos atrastās ornamentētās metāla rotaslietas no estētisko funkciju viedokļa uzskatāmas par vērtīgāko saglabājušos senās lokālās kultūras sastāvdaļu. Tomēr daudzi minētās grupas artefakti līdz šim analizēti tikai arheoloģisko pētījumu aspektā vai skarti vispārēja rakstura ornamenta vēstures apskatos. Baibas Vaskas promocijas darba tēmas aktualitāti un inovatīvo nozīmi nosaka Latvijas mākslas vēstures kategorijas izdališana un attiecīga interpretācija, pielietojot mākslas zinātnes metodes.

Attēlos: augšā no kreisās Elita Grosmane, Rūta Kaminska, Kristiāna Ābele, Eduards Kļaviņš, Adomas Butrimas; pa labi – mākslas doktore Baiba Vaska.

Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.

Projekta „Apaļais galds” skolēnu video barikāžu atceres pasākumā Cēsu Vēstures un mākslas muzejā

20. janvārī, 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienā, Cēsu Vēstures un mākslas muzejā tika sarīkots barikāžu atcerai veltīts pasākums, kurā uzstājās LNVM Vēstures departamenta pētnieks Toms Ķikuts. Pasākuma dalībnieki tika iepazīstināti ar LNVM 2011.–2012. gadā realizētā starptautiskā projekta „Apaļais galds” ietvaros skolēnu sagatavotajiem video stāstiem par Trešās atmodas laiku un 1991. gada barikādēm Rīgā. Tika arī diskutēts par Trešās atmodas un barikāžu laika uztveri sabiedrībā mūsdienās, šī posma izpētes īpatnībām.

LNVM pētnieks konferencē Daugavpilī

24.–25. janvārī Daugavpils Universitātē notika XXIII DU Humanitārās fakultātes zinātniskie lasījumi, kas šogad bija veltīti fakultātes 60 gadu jubilejai. Zinātnisko lasījumu sekcijā „Vēsture: avoti un cilvēki” piedalījās LNVM Vēstures departamenta pētnieks Toms Ķikuts, kurš uzstājās ar referātu par dvēseļu revīziju un ar tām saistīto avotu izmantošanu Latvijas teritorijas 19. gs. migrācijas vēstures izpētē. Konferences vēstures zinātnes sekcija astoņās darba grupās pulcēja vairākus desmitus pētnieku un vēstures studentu no Latvijas, Krievijas, Lielbritānijas, Lietuvas, Baltkrievijas un citām valstīm.

Muzeja ceļojošās izstādes skolās

Janvārī daudzās Latvijas izglītības iestādēs notika Barikāžu piemiņas pasākumi. Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas laiku skolēniem saprotamāku darīja arī Latvijas Nacionālā vēstures muzeja ceļojošās izstādes „Latvija: Tauta. Zeme. Valsts”, „Baltijas brīvības ceļš” un „Mēs, tauta”. Pēdējās bagātīgo fotogrāfiju, plakātu un citu avotu klāstu papildina videoprezentācijas - skolēnu veidotas intervijām ar pārmaiņu laika dalībniekiem – organizatoriem, aktīviem līdzdalībniekiem vai klusiem līdzīgi jutīgiem un atbalstītājiem.

Attēlā: Ceļojošā izstāde „Mēs, tauta” Lizuma vidusskolā. Ar izstādi iepazīstina Lizuma vidusskolas skolēni – LNVM un Nacionālā Konstitūcijas centra (Filadelfija) projekta „Apaļais galds” dalībnieki un izstādes „Mēs, tauta” līdzautori.

piedāvājumi

Skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm piedāvā šādas ceļojošās izstādes:

- „Mēs, tauta”
- „Latvija: Tauta. Zeme. Valsts”
- „Latvija Brīvības cīņu laikā. 1918. – 1921.”
- „Baltijas brīvības ceļš”
- „Patiesība par Lielvārdes jostu?”
- „Rīgas naudai - 800”
- „Latvijas Valsts prezidenti”

Ceļojošo izstāžu eksponēšanas maksa par 1 dienu – 3 Ls.

Sākumskolas audzēkņu grupām

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, Pils laukumā 3, Rīgas pils 3. stāvā.

- „Mana mīlākā rotallietā” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni uzzina, ar kādām rotallietām bērni spēlējās pirms 10, 100 un 1000 gadiem);
- „Kā dzīvoja senie ļaudis” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni iepazīstas ar seno cilvēku dzīvesveidu akmens, bronzas un dzelzs laikmetā);
- „Ceļojums laikā no ledus laikmeta līdz 19. gs.” (programma, kuras laikā skolēni iepazīstas ar cilvēku dzīvi akmens, bronzas un dzelzs laikmetā un latviešu tradicionālo kultūru un dzīvesveidu 19. gs.);
- „Kā Pastariņam skolā gāja” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni uzzina, kā mācījās zemnieku bērni 19. gs.);
- „Ābece – mana pirmā mācību grāmata” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni iepazīstas ar pirmajām latviešu ābecēm);
- „Cimos pie zemnieka un muižnieka” (muzejpedagoģiskā programma, kura iepazīstina ar zemnieku un muižnieku dzīvesveidu 19. gs.);
- „Latviešu gadskārta” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni var iepazīties ar latviešu gadskārtas svētkiem, ticējumiem);
- „Mana Latvija” (muzejpedagoģiskā programma, kurā skolēni uzzina par Latvijas Republikas dzimšanas dienu un Lāčplēša dienu).

Pamatskolas un vidusskolas audzēkņu grupām:

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, Pils laukumā 3, Rīgas pils 3. stāvā.

- „Latvijas senvēsture” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Latvija viduslaikos” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, darba lapas) P/sk., V/sk.
- „Viduslaiku bruņinieki” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni iepazīstas ar Rīgas pils vēsturi, bruņinieku ieročiem, dzīvesveidu. Skolēniem ir iespēja iejusties nelielā bruņinieku svētku ainā, izmantojot viduslaiku tērpu un apbruņojuma atdarinājumus) P/sk., „Viduslaiku pilsēta – Rīga” (muzejpedagoģiskā programma, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Senā skola un rakstība” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni iepazīstas ar to, kā bērni mācījās skolā 19. gs.); P/sk.
- „Ornaments, zīme, simbols Latvijā” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā) P/sk., V/sk.;

- „Apģērbs gadsimtu gaitā Latvijas teritorijā” (no akmens laikmeta līdz 19. gs. beigām) (tematiskā ekskursija pamatekspozīcijā, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Rotaslietu attīstība Latvijā līdz 17. gs.” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā) P/sk., V/sk.;
- „Kurzemes un Zemgales hercogiste hercoga Jēkaba valdīšanas laikā” (muzejpedagoģiskā programma, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Tautastēpi Latvijas novados” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā) P/sk., V/sk.;
- „Zemnieku un muižnieku dzīvesveids 18. – 20. gs. sāk.” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Mode un uzvedības kultūra 17. – 20. gs” (muzejpedagoģiskā programma, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Sakrālā arhitektūra un māksla 14. – 18./19. gs. mijā” (muzejpedagoģiskā programma vidusskolas klasēm, darba lapas) V/sk.;
- „Jugendstila interjers, rotas, aksesuāri” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, darba lapas) V/sk.
- „Naudas vēsture Latvijā” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā) P/sk., V/sk.;
- „Heraldika un ģerboņu vēsture Latvijā” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni iepazīstas ar heraldikas principiem, ģerboņu vēsturi Latvijā, Latvijas Republikas ģerboņa izveidi, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Latvijas Republika. 1918. – 1940. g.” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, darba lapas) P/sk., V/sk.;
- „Latvijas valstiskās neatkarības zaudēšana” (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, darba lapas) P/sk., V/sk.

informācija, ekskursiju un muzejpedagoģisko programmu pieteikšana:

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS
 Pils laukums 3 (Rīgas pilī, 3. stāvā); tālrunis: 67221357.
 Darba laiks: pirmdien - piektdien no 8.30 līdz 17.00.

LNVM nodaļa „DAUDERI”
 Sarkandaugavas iela 30, Rīga, LV- 1005; tālrunis: 67392229.
 Darba laiks: pirmdien - piektdien no 8.30 līdz 17.00.

LNVM nodaļa ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS
 Āraiši, Amatas novads, LV 4140; tālrunis: 64107080.
 Darba laiks: pirmdien - piektdien no 8.30 līdz 17.00.

Cenrādis

Cenrādis			
	Muzeja pamatekspozīciju, izstāžu un teritorijas apmeklējums		
1.1.	PAMATEKSPŌZĪCIJAS APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.1.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,00
1.1.2.	Skolēniem	1 persona	0,50
1.1.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,00
1.1.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem)	1 apmeklējums	2,50
1.2.	MUZEJA VEIDOTAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.2.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,00
1.2.2.	Skolēniem	1 persona	0,50
1.2.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,00
1.2.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	2,50
1.3.	VIESIZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.3.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,00
1.3.2.	Skolēniem	1 persona	0,50
1.3.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,00
1.3.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	2,50
1.4.	PAMATEKSPŌZĪCIJAS UN MUZEJA VEIDOTU TEMATISKU IZSTĀŽU APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.4.1.	Pieaugušajiem	1 persona	3,00
1.4.2.	Skolēniem	1 persona	0,80
1.4.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,50
1.4.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	3,80
1.5.	Ekskursija muzeja krātuvē (grupā līdz 10 personām)	1 persona	10,00
1.6.	Gida pakalpojumi muzeja ekspozīcijās un izstādēs (grupā ne vairāk kā 30 personas) līdz 60 minūtēm		
1.6.1.	latviešu valodā	1 grupa	5,00
1.6.2.	svešvalodā (angļu, krievu, vācu valodā, izņemot krievu valodu 1.-9.klašu skolēniem)		
1.6.3.	krievu valodā 1.-9.klašu skolēniem	1 grupa	5,00
1.7.	„DAUDERU” PARKA BRĪVDABAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN)		
1.7.1.	Pieaugušajiem	1 persona	0,50
1.7.2.	Skolēniem	1 persona	0,20
1.7.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	0,40
1.7.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmeklējums	0,70

pamatinformācija

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS (LNVM)

ir trešais vecākais muzejs Latvijā un vienīgais Latvijas vēstures muzejs pasaulē. Kopš dibināšanas 1869. gadā, LNVM ir kļuvis par lielāko latviešu tautas muzejisko vērtību krātuvi - tā kolekcijās ir vairāk nekā miljons priekšmetu: arheoloģiskajos izrakumos iegūtas senlietas, rotu un monētu depozi, tautastērpi, tradicionālie darbarīki, tautas lietišķās mākslas darinājumi, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, kartes, gravīras, gleznas u. c. Latvijas vēstures liecības. Muzeja misija ir Latvijas valsts un tautas interesēs vākt, saglabāt, pētīt un popularizēt Latvijas un pasaules garīgās un materiālās kultūras liecības no visnenākajiem laikiem līdz mūsdienām, kam ir arheoloģijas, etnogrāfijas, numismātikas, vēstures vai mākslas vēstures nozīme.

LNVM īsteno izstāžu darbību Latvijā un ārvalstīs, veic pētniecisko darbību, organizē konferences un seminārus, sadarbojas ar Latvijas skolām, iestādēm, izdod rakstu krājumus un citas publikācijas.

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļas ir Āraišu arheoloģiskais muzejparks un „Dauderi”.

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKO MUZEJPARKU

veido 9.-10. gs. latgaļu nocietināta dzīves vieta – ezerpils (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis) un tās rekonstrukcija, 14.-17. gs. viduslaiku pilsdrupas (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis), un teritorija ar akmens un bronzas laikmeta mājokļu rekonstrukcijām, kuri izvietoti 12 ha lielā teritorijā Āraišu ezera krastā netālu no Cēsīm. Kopš 20. gs. 90. gadu sākuma to attīstīja kā Baltijā pirmo brīvdabas arheoloģisko muzeju. Citu līdzīgu muzeju vidū Eiropā Āraišu arheoloģiskais muzejparks izceļas ar unikāliem arheoloģiskiem atradumiem, rekonstrukcijas atrašanos oriģinālā vidē un Vidzemei raksturīgo, labi saglabājušos kultūrvēsturisko ainavu, kas pozitīvi kontrastē ar mūsdienu urbāno vidi.

„DAUDERI”

izvietoti vēsturiskā ēkā Sarkandaugavā - bijušā "Waldschlösschen" īpašnieka Ādolfa fon Bingnera ģimenes villā. Jau laikabiedri to atzinuši par vienu no glītākajām Rīgas privātmājām. No 1937. līdz 1940. gadam tā kalpoja par Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa vasaras rezidenci. Pateicoties trimdas mecenāta un kolekcionāra Gaida Graudiņa ieinteresētībai, 1990. gadā tika izveidots Latvijas Kultūras muzejs „Dauderi”. 2010. gadā muzejs kļuva par LNVM nodaļu.

„Dauderi” piedāvā ne vien izstādes, bet arī izīrē telpas un brīvdabas teritoriju dažāda rakstura pasākumiem.

LNVM | <http://www.draugiem.lv/www.lnvm.lv>

https://twitter.com/LV_vest_muzejs

<http://www.facebook.com/latvijasnacionalais.muzejs>

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS

<http://www.facebook.com/araisi.lakefortress>

<https://twitter.com/araisimuseum>

[flickr.com - Araisi Iron Age Lake Fortress](https://www.flickr.com/photos/araisi/); [vimeo - AraisiLake fortress](https://www.vimeo.com/araisilakefortress).

„DAUDERI”

https://twitter.com/Dauderi_LNVM

<http://www.facebook.com/dauderi.lnvm>

<http://www.draugiem.lv/www.dauderi.lv>

© Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, 2013